

**ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด
Efficiency of Budget Expenditure of Regional Revenue Office 7
and Area Revenue Office**

เจนจิรา แจ่มสน¹

Chenchira Chaengson

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามปัจจัยส่วนบุคคล 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรในสังกัดสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 225 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation, SD) สำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ใช้ independent sample t-test กรณีค่าเฉลี่ยมี 2 กลุ่มตัวอย่าง และใช้ One-way Analysis of Variance ในกรณีค่าเฉลี่ยมีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม และใช้วิธี Scheffe ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 กรณีทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการวิจัยพบว่า 1) การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัดในภาพรวมมีประสิทธิภาพมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.64) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ต่างจากด้านกระบวนการบริหารงบประมาณ ด้านระบบขั้นตอนการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านการบริหารงานของส่วนราชการ ที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบความแตกต่างด้านประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศอายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ต่างกัน แต่ตอบแบบสอบถามที่มีสังกัดงานปัจจุบันที่ต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

ABSTRACT

The Objectives of research were: to determine how efficient budget has been disbursed by Regional Revenue Office 7 and Area Revenue Office to compare efficiency each section of Budget Expenditure of Regional Revenue Office 7 and Area Revenue Office with personal information. Research by quantitative and research tool were a questionnaire. Random sampling was applied to select 225 staff of Regional Revenue Office 7 and Area Revenue Office to answer self-reported questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, Mean, standard deviation, SD, independent sample t-test and One-way Analysis of Variance.

Research findings revealed that; the efficiency of Regional Revenue Office 7 and Area Revenue Office was at a highest level (Mean = 4.64); The efficiency of laws and regulations section was at a high level for the other section was at a highest level. The staff that different gender, age and education has an opinion the efficiency to not difference. But the staff who different job affiliation has an opinion the efficiency to difference (at the statistical significance level of .01).

Keyword: Efficiency, Budget Expenditure

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในด้านกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลมาจากสังคมในโลกยุคดิจิทัล (digital) ที่เข้ามามีบทบาทกับสังคมไทยอย่างมาก ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลจึงมีมากขึ้น ดังนั้น การแข่งขันในรูปแบบออนไลน์ การวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานในรูปแบบของ Data analytics จึงมีมากขึ้นการใช้นวัตกรรมเพื่อการพัฒนา คุณภาพในการปฏิบัติงานของหน่วยงานจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้องค์กร บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ (วัชระ สทอนดี, 2559)

การเข้ามามีบทบาทของดิจิทัลในหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานของรัฐเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะหน่วยงานของรัฐเอง ปัจจุบันเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างมากในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นงานด้านบุคลากร ด้านการบริการประชาชน ด้านการวางแผนนโยบาย ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และด้านการเงินและการคลัง ประกอบกับนโยบาย “ไทยแลนด์ 4.0” ที่เปลี่ยนโมเดลขับเคลื่อนเศรษฐกิจจากเดิม ถือว่าเป็นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมโดยเน้นไปที่เทคโนโลยีที่มีความคิดสร้างสรรค์สมัยใหม่ และเน้นการให้บริการภายใต้วิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยเฉพาะเรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการ และการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้ข้อมูลด้านการเงินการคลังภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ กรมบัญชีกลางจึงสนับสนุนการเบิกงบประมาณจากระบบบริหารการเงิน

การคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ New GFMS Thai และข้อมูลสถานะการจัดซื้อจัดจ้างจากระบบ e-GP เพื่อเป็นฐานข้อมูลรวบรวมโครงการ รวมถึงงบประมาณโครงการที่สำคัญเพื่อให้เกิดการบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่ครอบคลุมถึงระดับชุมชน เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาติดต่อราชการในหน่วยงานภาครัฐและเป็นจุดเริ่มต้นของการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุนการ ขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาลในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว อย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ ยังเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล หรือรัฐบาล 4.0 ตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐ ผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 (สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล สำนักงาน ก.พ., 2560) ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการ รักษาวินัยการเงินการคลังภาครัฐและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ให้มีความคุ้มค่า เป็นไปตามเป้าหมาย โดยกำหนดให้มีการตรวจสอบความคุ้มค่า และติดตามการประเมินผล และในขั้นตอน การดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตาม นโยบายของภาครัฐในด้านการจัดทำบริการสาธารณะที่ ทันสมัยผ่านระบบดิจิทัลและการบริหารงานภาครัฐ จึงกำหนดให้มีการพัฒนาให้มีการใช้ข้อมูลเพื่อลด ความซ้ำซ้อน ความล่าช้า อีกทั้งยังทำให้แผนงานและโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐเกิดความ สอดคล้องกับแผนงาน (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามปัจจัยส่วนบุคคล
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงาน สรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรที่มีเพศที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่าย เงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ต่างกัน
2. บุคลากรที่มีอายุที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่าย เงิน งบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ต่างกัน
3. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพ การเบิก จ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ต่างกัน
4. บุคลากรที่มีสังกัดงานปัจจุบันที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการเบิก จ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรในที่นี้คือ บุคลากรในสังกัดสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด จำนวน 900 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสังกัดงานปัจจุบัน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารงบประมาณ ด้านระบบขั้นตอนการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงาน ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ และด้านการบริหารงานของส่วนราชการ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการดำเนินการศึกษาวิจัย เริ่มตั้งแต่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2565 ถึง เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565 และเริ่มเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่วันที่ 10 ถึงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2565

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิภาพ

ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ประสิทธิภาพมีรากศัพท์ มาจากคำว่า “ประสิทธิ์ ประสิทธิ-” ซึ่งหมายความว่า ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน สอดคล้องกับสารานุกรม Britannica (The Britannica Dictionary) ที่ให้ความหมายว่าเป็น ความสามารถที่จะทำบางสิ่งหรือสร้างบางสิ่งโดยไม่สิ้นเปลืองวัสดุ เวลา หรือพลังงาน ได้อย่างมีคุณภาพ

ณัฐพันธ์ และฉัตยาพร (2556) กล่าวว่า การจัดการให้มีประสิทธิภาพ ในการดำเนินงาน คือ “การให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่น การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงาน” เช่นเดียวกับ ริพพอร์น จันทรวิเชียร (2563) ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า คือ “การสร้างผลงานออกมาโดยที่ ผลงานมีคุณค่าสูงกว่าทรัพยากรที่ใช้ไป” ซึ่งสิ่งนี้จะทำให้ การดำเนินงานขององค์การ ประสบผลสำเร็จได้

ณดา จันทรสม (2563) ได้กล่าวไว้ว่า “ความสามารถที่จะบริหารค่าใช้จ่ายได้อย่างรัดกุมจะส่งผล ทำให้กำไรของบริษัทเพิ่มสูงขึ้น” ประสิทธิภาพจากการบริหารทสินทรัพย์ เห็นได้จากกำไรที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกิจการ และสิ่งนี้มาจากการใช้ประโยชน์ จากสินทรัพย์หลักของกิจการนั่นเอง

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ คือ การทำงานที่ไม่ใช่แค่บรรลุเป้าหมายแต่ยังต้อง มีการวางแผน การปฏิบัติงานในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าด้วยไม่ว่าจะเป็น ทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ/ เครื่องจักรต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน เงินทุนหรืองบประมาณที่ได้รับจัดสรร แม้กระทั่งทรัพยากร ธรรมชาติ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเงินงบประมาณ

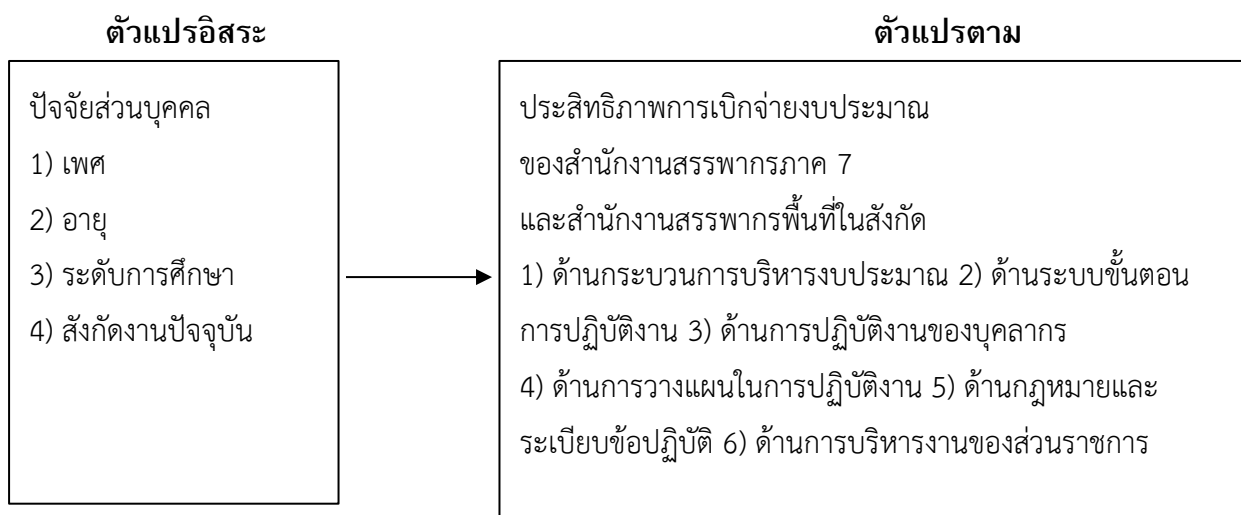
งบประมาณรายจ่าย ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม จำแนกงบประมาณรายจ่ายได้แก่ งบกลาง งบของหน่วยรับงบประมาณ งบบูรณาการ งบบุคลากร งบรายจ่ายหมุนเวียน งบรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ งบรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคลัง และงบรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

รายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่สำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัดได้รับจัดสรรจากสำนักงานงบประมาณกรมสรรพากรเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน จะได้รับเป็นงบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น และงบบุคลากร

การจัดทำงบประมาณจะต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับ ฐานะทางการคลัง ความจำเป็นในการพัฒนาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เศรษฐกิจของประเทศมีเสถียรภาพ ความเป็นธรรมนโยบายรัฐบาล รวมถึงภารกิจของหน่วยงานรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและควมมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ในการใช้จ่ายงบประมาณ และ บริหารจัดการภาครัฐ

ดังนั้น ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ คือ ความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณจากงบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น และงบบุคลากร ในภาพรวมของการเบิกจ่าย งบประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับวงเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวมที่ได้รับจัดสรรแล้ว

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ ข้าราชการในสังกัดสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด รวมจำนวน 9 หน่วยงาน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 936 คน เป็นประชากรที่ศึกษา (กรมสรรพากร, 2564) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากร โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ พบว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเท่ากับ 280 คน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มขั้นเดียว (Single-Stage Cluster Sampling) จากหน่วยงานสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด รวมจำนวน 9 แห่ง ตามการกระจายตัวของภูมิศาสตร์มาเป็นกลุ่มตัวอย่างจากนั้นจึงเก็บข้อมูลในแต่ละหน่วยงานมาใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้คำถามปลายปิด (Close-ended questions) ในการเก็บรวบรวมโดยจัดลำดับเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน รวมจำนวน 5 ข้อ โดยลักษณะคำถามปลายปิด ให้เลือกคำตอบตามความเป็นจริง ดังนี้

1. เพศ ใช้มาตราวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
2. อายุ ใช้มาตราวัดข้อมูลประเภทมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
4. ระดับการศึกษา ใช้มาตราวัดข้อมูลประเภทมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
5. สังกัดงานปัจจุบัน ใช้มาตราวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานในด้านต่าง ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ในมุมมองของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด ดังต่อไปนี้

1. ด้านกระบวนการบริหารงบประมาณ
2. ด้านระบบขั้นตอนการปฏิบัติงาน
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร
4. ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงาน
5. ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ
6. ด้านการบริหารงานของส่วนราชการ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม

จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76 ซึ่งมากกว่าเพศชายที่มีเพียงร้อยละ 24 สำหรับอายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงอายุ 36 – 55 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือช่วงอายุ 20 – 35 ปี อยู่ที่ร้อยละ 13.3 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ในส่วนของระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.4 ถัดมาคือระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.9 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เพียงร้อยละ 6.7 และสังกัดงานที่ทำอยู่ปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างอันดับแรกคือส่วนบริหารงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 42.2 อันดับที่สองคือส่วนวางแผนและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 27.1 ถัดมาคือส่วนกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากร ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี และส่วนกรรมวิธีและคืนภาษี ตามลำดับ

ข้อมูลเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตาราง 1 ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลความหมาย ระดับประสิทธิภาพ
ด้านกระบวนการบริหารงบประมาณ	225	4.8	.25	มากที่สุด
ด้านระบบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	225	4.64	.30	มากที่สุด
ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	225	4.58	.28	มากที่สุด
ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงาน	225	4.84	.29	มากที่สุด
ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ	225	4.25	.49	มาก
ด้านการบริหารงานของส่วนราชการ	225	4.72	.34	มากที่สุด
ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ	225	4.64	.24	มากที่สุด

จากตาราง 1 เมื่อได้ศึกษาความเห็นของกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่า การเบิกจ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่า ทุกด้านมีประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงิน

งบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณอยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมเพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานทั้ง 4 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้ผลดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล

ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล	ค่าเฉลี่ย	SD	สถิติทดสอบ
เพศ			
ชาย	4.69	.22	$t = 1.55^{ns}$
หญิง	4.63	.25	
อายุ			
ต่ำกว่า 20 ปี	-	-	$F = .36^{ns}$
20 - 35 ปี	4.65	.16	
36 - 55 ปี	4.64	.24	
มากกว่า 55 ปี	4.70	.33	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.58	.26	$F = .66^{ns}$
ปริญญาตรี	4.65	.24	
สูงกว่าปริญญาตรี	4.63	.25	
สังกัดงานปัจจุบัน			
ส่วนบริหารงานทั่วไป	4.62	.21	$F = 5.28^{**}$
ส่วนกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากร	4.76	.31	
ส่วนวางแผนและประเมินผล	4.70	.23	
ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.42	.23	
ส่วนกรรมวิธีและคืนภาษี	4.62	.10	
ส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี	4.66	.18	

ns ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ / ****มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ที่เท่ากัน หรือไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ที่เท่ากัน หรือไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ที่เท่ากัน หรือไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 บุคลากรที่มีสังกัดงานปัจจุบันที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ที่ไม่เท่ากัน หรือต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญ .01 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสังกัดงานปัจจุบันอยู่ในส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ กับ ส่วนกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากร และส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ กับ ส่วนวางแผนและประเมินผล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด สามารถอภิปรายผลโดยแยกประเด็นตามแต่ละส่วนได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับภาพรวมของจำนวนบุคลากรภายใต้สังกัดกรมสรรพากรจะมีสัดส่วนของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย สำหรับอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 36 – 55 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุของคนวัยทำงานที่จะมีสัดส่วนมากกว่าคนที่จบการศึกษาใหม่ ๆ ที่จะอยู่ในช่วงอายุ 20 – 35 ปี ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในช่วงอายุนี้มีสัดส่วนมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุมากกว่า 55 ปี และเป็นบุคลากรวัยใกล้เกษียณอายุราชการของหน่วยงาน ผู้ตอบแบบสอบถามสามลำดับแรกส่วนใหญ่อยู่ในสังกัดส่วนบริหารงานทั่วไป ถัดมาคือส่วนส่วนวางแผนและประเมินผล และส่วนกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากร เนื่องจากบุคลากรในแต่ละสังกัดงานมีจำนวนไม่เท่ากัน และสังกัดงานใดมีจำนวนบุคลากรมากกว่าจะมีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่า

ระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด

บุคลากรภายในสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด มีความเห็นว่าหน่วยงานโดยรวมมีประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณมากที่สุด แต่ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ใช้ในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณสอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบันไม่มากเท่าที่ควร อีกทั้งยังทำให้ไม่เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และการรับรู้ระเบียบ กฎหมาย หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไข หน่วยงานอาจไม่ได้ปรับปรุงใหม่ให้เป็นปัจจุบันมากพอ นอกจากนี้การจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณยังไม่ทั่วถึง จึงส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งหากหน่วยงานได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นแล้ว จะทำให้ประสิทธิภาพด้านนี้พัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุดได้ไม่ยาก

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนัยน์พร ยุทธนาวา (2554) เนื่องจากประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศ อายุ หรือระดับการศึกษา ตรงกับข้ามกับผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดงานปัจจุบันต่างกัน จะมีความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่แตกต่างกัน และสังกัดงานที่มีความเห็นต่างกัน ได้แก่ ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีความเห็นต่างจากส่วนกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากร และส่วนวางแผนและประเมินผล อันเนื่องมาจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประกอบกับเป็นส่วนงานที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเบิกจ่ายเงิน และไม่ได้ติดต่อประสานงานกับงานการเงินมากนัก ต่างจากส่วนอื่นที่ติดต่อกับงานการเงินด้านการเบิกจ่ายเงิน เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงในการออกสำรวจผู้ประกอบการ ค่าธรรมเนียมศาลในคดีความภาษีอากร เป็นต้น ดังนั้น การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แก่บุคลากรในหน่วยงานควรมุ่งเน้นไปที่บุคลากรในสังกัดส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนเป็นอันดับแรก ถัดมาคือส่วนกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากร ส่วนวางแผนและประเมินผล สำหรับส่วนอื่นยังคงต้องให้ความสำคัญเช่นเดียวกัน เพื่อให้สำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด ยังคงประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุดต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 225 คน ไม่มีผู้ใดให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของสำนักงานสรรพากรภาค 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในสังกัด เนื่องจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในส่วนของผู้วิจัยเองมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เนื่องจากการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ อาจมีขอบเขตและข้อจำกัดด้านการศึกษาในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้น หากได้รับการสนับสนุนได้ศึกษาการวิจัยลักษณะนี้ต่อ หรือมีผู้สนใจศึกษาวิจัยในลักษณะนี้ต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ควรมีทรัพยากรเพื่อใช้ในการดำเนินงานในขั้นตอนของการตอบแบบสอบถามที่เพียงพอ อาทิเช่น วัสดุอุปกรณ์ในการพิมพ์แบบสอบถามสำหรับแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ควรกำหนดหรือขยายระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามตามที่กำหนดไว้ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือและเที่ยงตรงมากที่สุด
3. ในการศึกษาการวิจัยควรเพิ่มข้อคำถามในแบบสอบถามในส่วนของคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น อายุ การทำงาน เพิ่มตัวเล็ทของช่วงอายุโดยกำหนดให้มีช่วงอายุที่แคบลงในแต่ละตัวเล็ท
4. ควรสุ่มแบบสอบถามให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนที่เท่ากัน เช่น ด้านสังกัดงานควรมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเท่ากันทุกสังกัด ในขณะที่มีจำนวนเพศหญิงเท่ากับเพศชายด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลและความเที่ยงตรงของการวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2564). เกี่ยวกับกรมสรรพากร. ค้นเมื่อ 14 กันยายน 2565, จาก <https://www.rd.go.th>.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และจิตยาพร เสมอใจ. (2556). การจัดการ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณดา จันทร์สม. (2563). บริหารการเงินเพื่อความพอเพียง. กรุงเทพฯ. ศูนย์การศึกษาการพัฒนาที่ยั่งยืน และเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นัยน์ปพร ยุทธนาวา. (2554). ประสิทธิภาพการดำเนินงานของงานการเงิน วิทยาลัยเทคนิคจะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา. การค้นคว้าอิสระ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2562). พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒
- รีพอร์ท จันทรวิเชียร. (2563). องค์การและการจัดการ (Organization Management). ค้นเมื่อ 18 กันยายน 2565, จาก <https://pubhtml5.com/mbgb/ekfu/basic> .
- วัชระ สทนต์. (2559). ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ นักบริหารคณะรัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล สำนักงาน ก.พ. (2560). ระบบราชการไทยในบริบทไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิชาการ สำนักงาน ก.พ.